

PHẦN 2: Kỹ năng thiết yếu trong cung cấp HTKT

Bài 6: Giải quyết vấn đề hiệu quả

- Kỹ thuật 6 chiếc mũ tư duy

ThS. Đinh Thị Minh Thu
Truyền thông chiến lược, FHI 360 Việt Nam

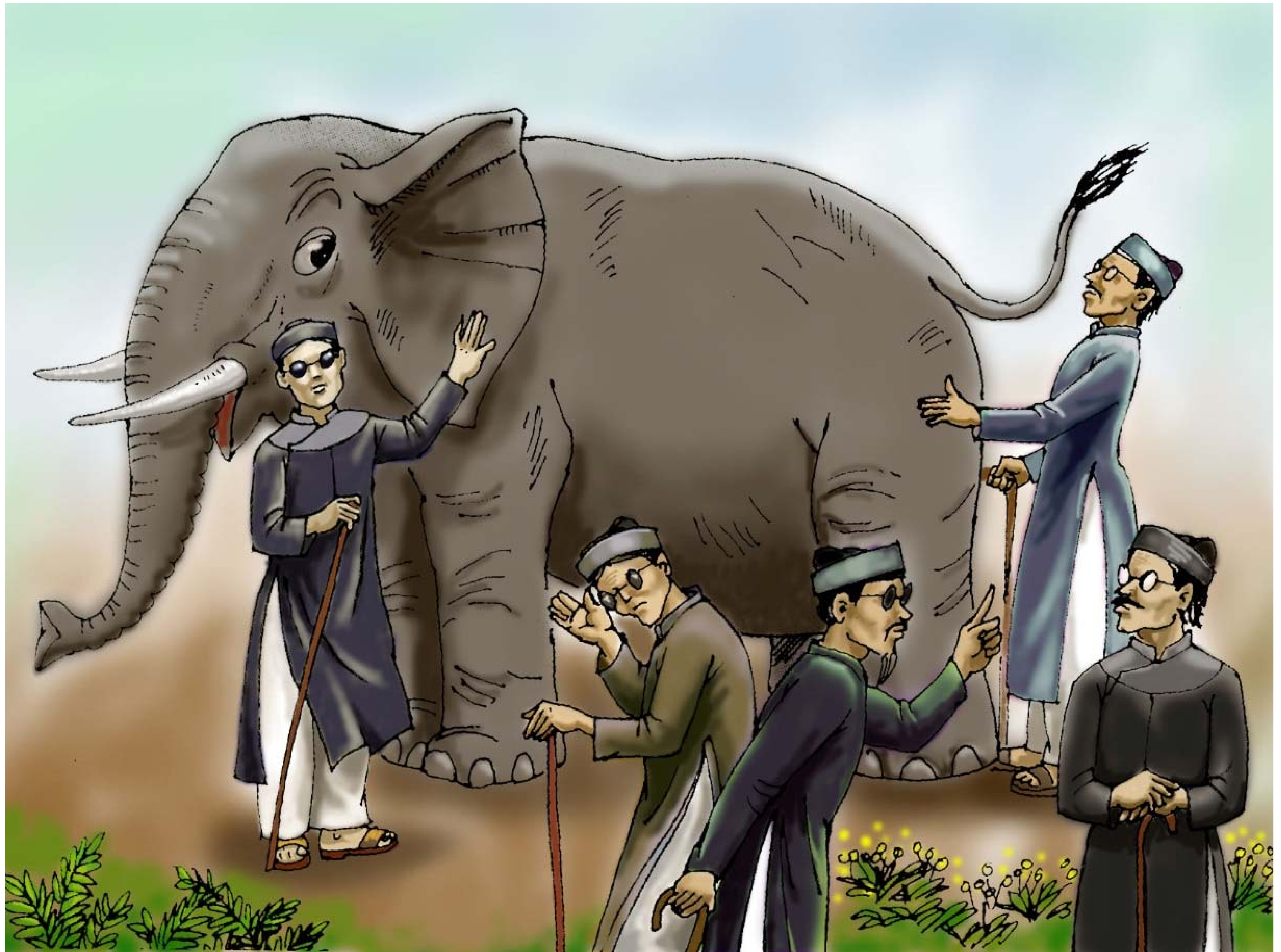
TẬP HUẤN "LÀM THẾ NÀO ĐỂ TRỞ THÀNH CÁN BỘ HỖ TRỢ KỸ THUẬT HIỆU QUẢ Ở VIỆT NAM"

Tháng 8 năm 2014

Mục tiêu bài học

1. Hiểu được ý nghĩa của kỹ thuật 6 chiếc mũ tư duy
2. Hiểu được vai trò của từng chiếc mũ tư duy
3. Vận dụng linh hoạt các cách kết hợp mũ tư duy
4. Áp dụng kỹ thuật 6 chiếc mũ tư duy để giải quyết các vấn đề thực tế

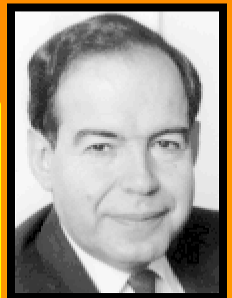

- Phiến diện
- Tranh cãi
- Tốn thời gian
- Kết quả sai lệch

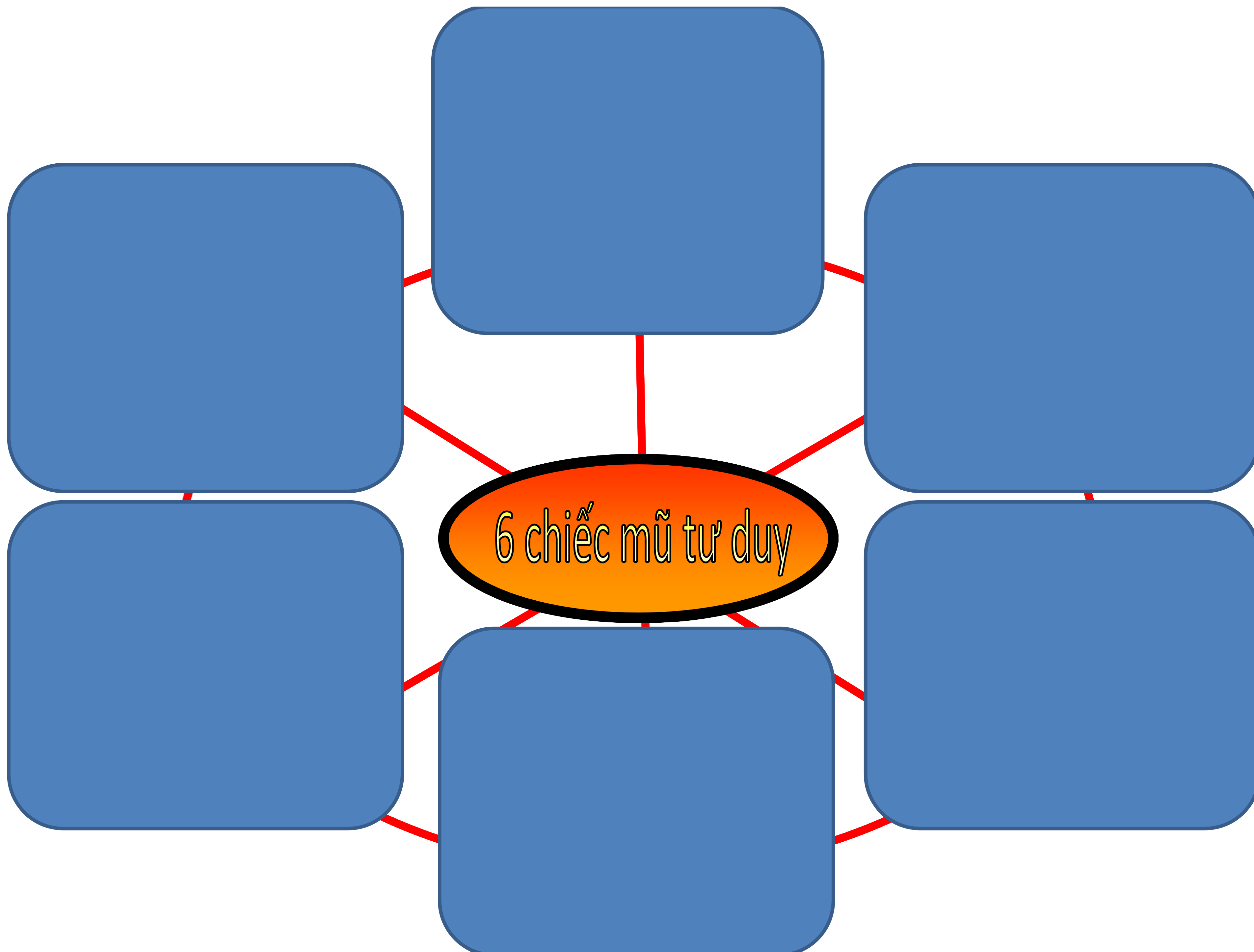
6 chiếc mũ tư duy

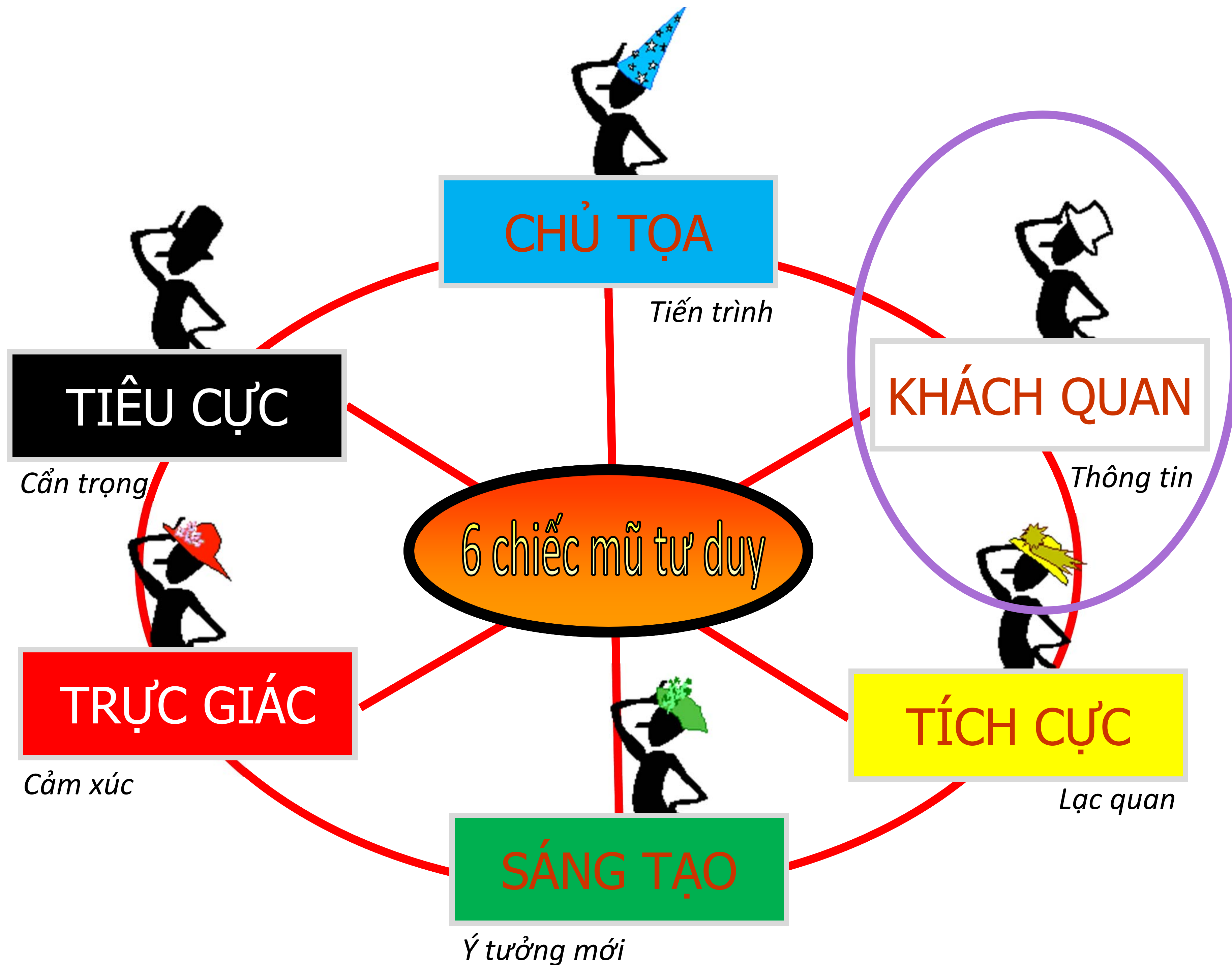

Tác giả *Edward de Bono (1985)*

"Tập trung vào vấn đề từ cùng một góc nhìn và xem xét lần lượt."

6 chiếc mũ tư duy

CHỦ TỌA
Tiến trình
TIÊU CỰC
Cẩn trọng
KHÁCH QUAN
Thông tin
6 chiếc mũ tư duy
TRỰC GIÁC
Cảm xúc
TÍCH CỰC
Lạc quan
SÁNG TẠO
Ý tưởng mới

MŨ KHÁCH QUAN

Thông tin & dữ liệu

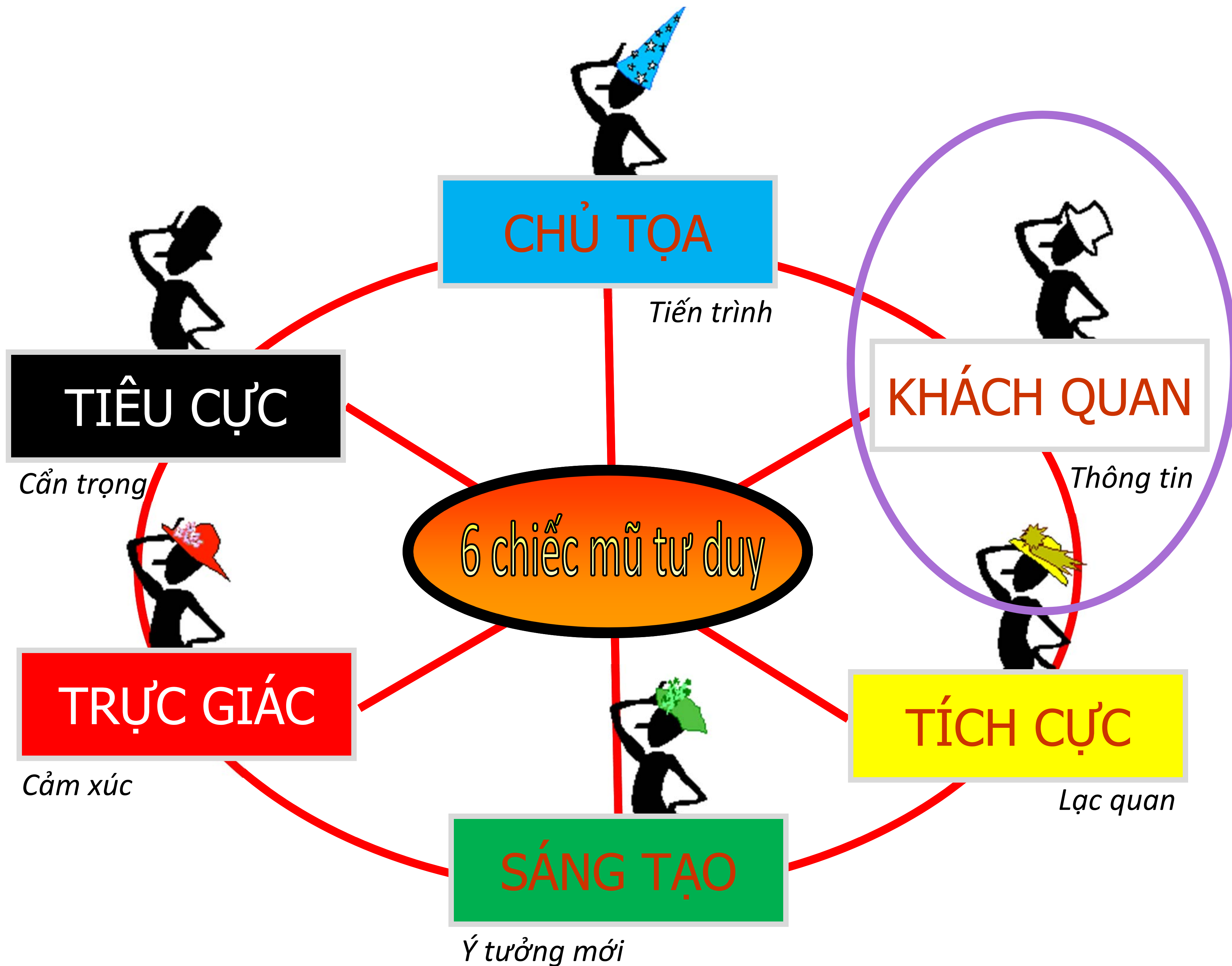
MŨ KHÁCH QUAN

<u>Thông tin & dữ liệu</u>

Các câu hỏi đặt ra:

- Chúng ta có những thông tin gì rồi?
- Chúng ta cần những thông tin nào nữa?
- Những thông tin gì liên quan còn chưa được đề cập tới?
- Làm thế nào để thu thập được những thông tin đó?

CHỦ TỌA
Tiến trình
TIÊU CỰC
Cẩn trọng
KHÁCH QUAN
Thông tin
6 chiếc mũ tư duy
TRỰC GIÁC
Cảm xúc
TÍCH CỰC
Lạc quan
SÁNG TẠO
Ý tưởng mới

MŨ TRỰC GIÁC

<u>Cảm xúc & tình cảm</u>

MŨ TRỰC GIÁC

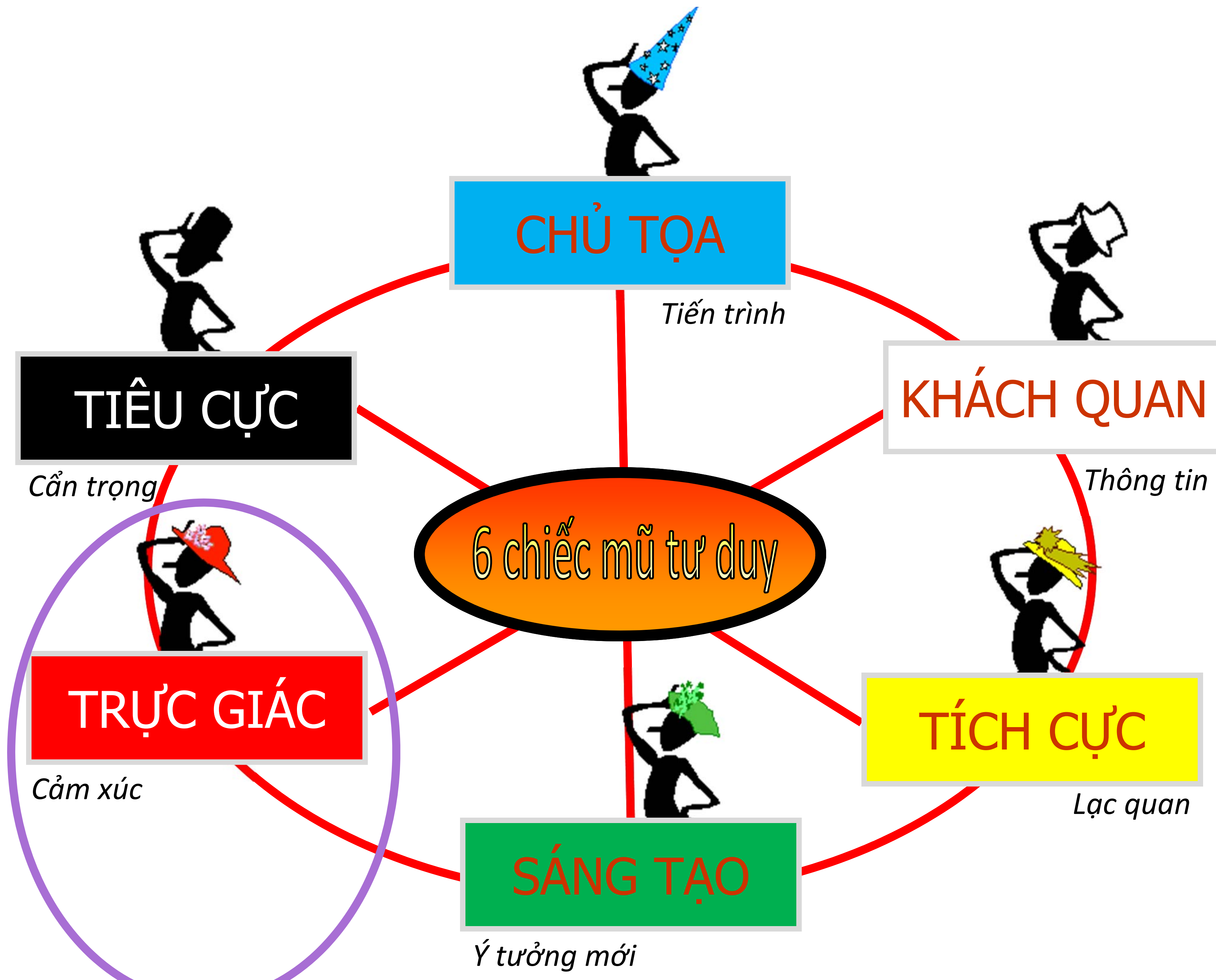
<u>Cảm xúc & tình cảm</u>

Cảm xúc là thứ không cần phải giải thích hoặc chứng minh. **Hiện giờ bạn đang cảm nhận như thế nào?**

***Các câu hỏi đặt ra*:**

- Tôi có cảm thấy cách này có mang lại hiệu quả không?
- Tôi cảm thấy thích/không thích điều gì?

CHỦ TỌA
Tiến trình
TIÊU CỰC
Cẩn trọng
KHÁCH QUAN
Thông tin
6 chiếc mũ tư duy
TRỰC GIÁC
Cảm xúc
TÍCH CỰC
Lạc quan
SÁNG TẠO
Ý tưởng mới

MŨ TÍCH CỰC

Lạc quan, cơ hội & lợi ích tiềm ẩn

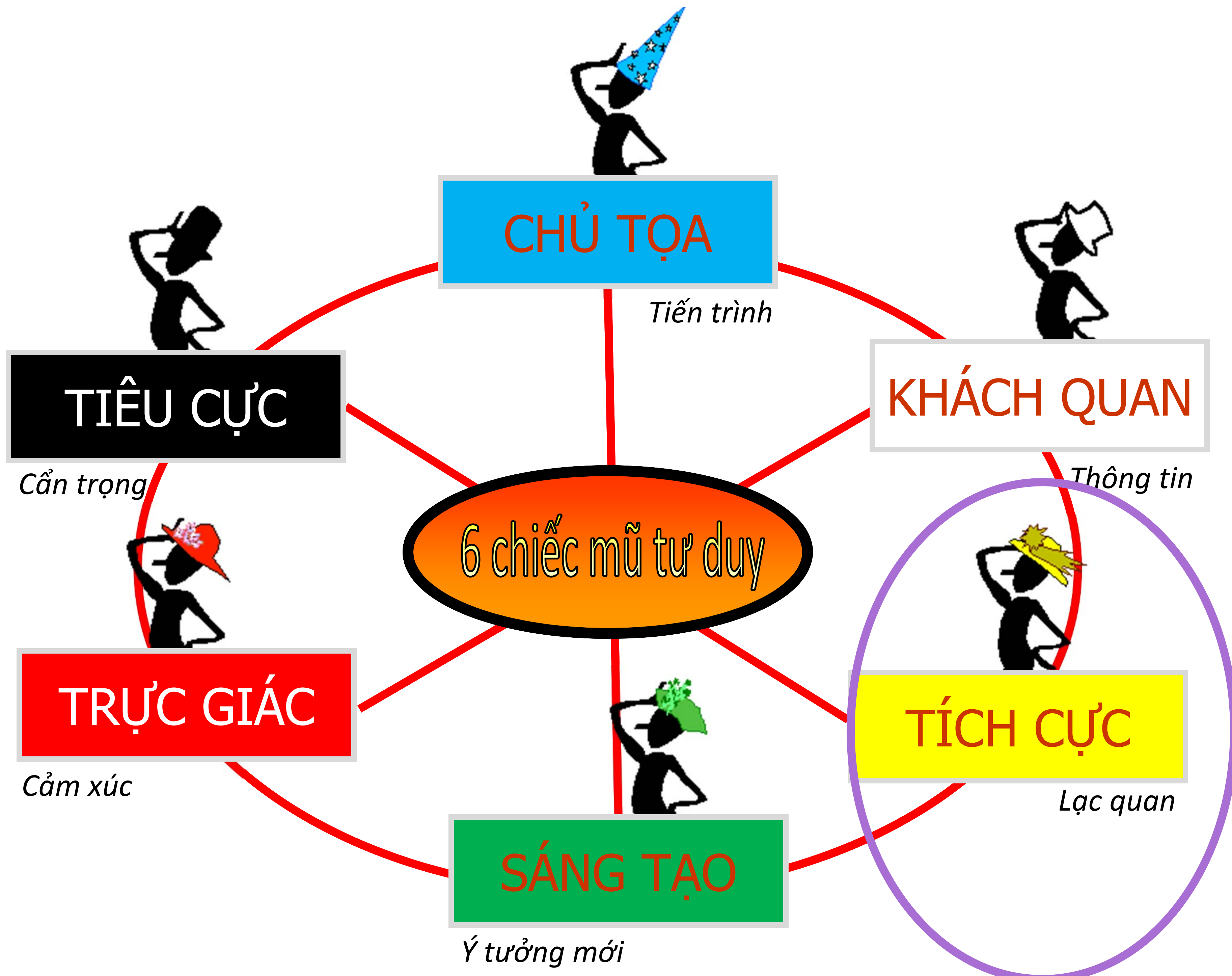
MŨ TÍCH CỰC

<u>Lạc quan, cơ hội & lợi ích tiềm ẩn</u>

***Các câu hỏi đặt ra*:**

- Đâu là điểm mạnh, lợi ích tiềm ẩn có được?
- Tại sao nên làm điều này?
- Lý do có thể thực hiện được?
- Tại sao sẽ thành công?

CHỦ TỌA
Tiến trình
TIÊU CỰC
Cẩn trọng
KHÁCH QUAN
Thông tin
6 chiếc mũ tư duy
TRỰC GIÁC
Cảm xúc
TÍCH CỰC
Lạc quan
SÁNG TẠO
Ý tưởng mới

MŨ TIÊU CỰC

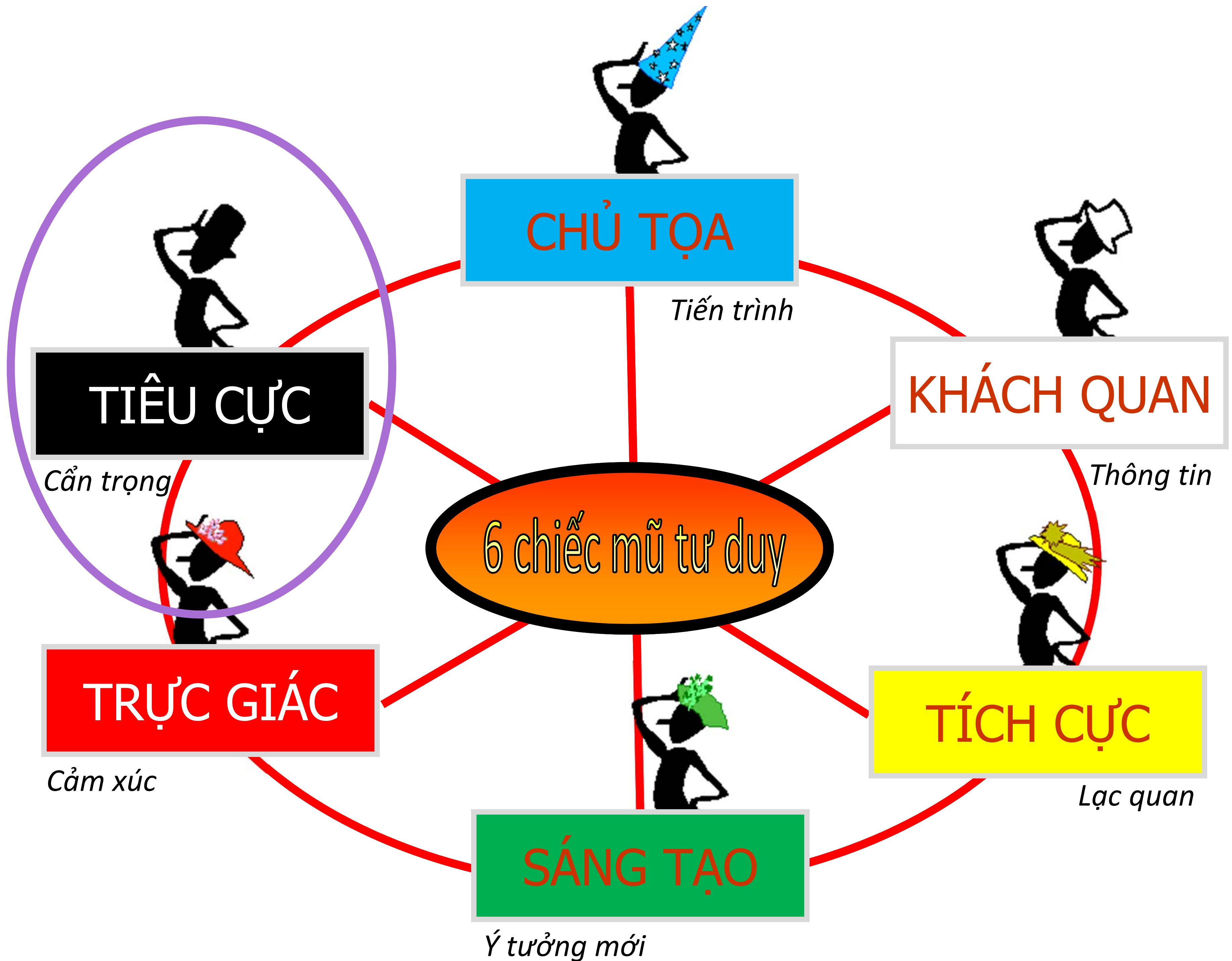
Cẩn trọng & e dè

***Các câu hỏi đặt ra*:**

- Điểm yếu là gì?
- Cách này có ổn không?
- Liệu có gì không hay sẽ xảy ra?
- Đây đã là giải pháp tốt nhất chưa?

Lối tư duy phê phán

CHỦ TỌA
Tiến trình
TIÊU CỰC
Cẩn trọng
KHÁCH QUAN
Thông tin
6 chiếc mũ tư duy
TRỰC GIÁC
Cảm xúc
TÍCH CỰC
Lạc quan
SÁNG TẠO
Ý tưởng mới

MŨ SÁNG TẠO

<u>Ý tưởng mới & sự khác biệt</u>

MŨ SÁNG TẠO

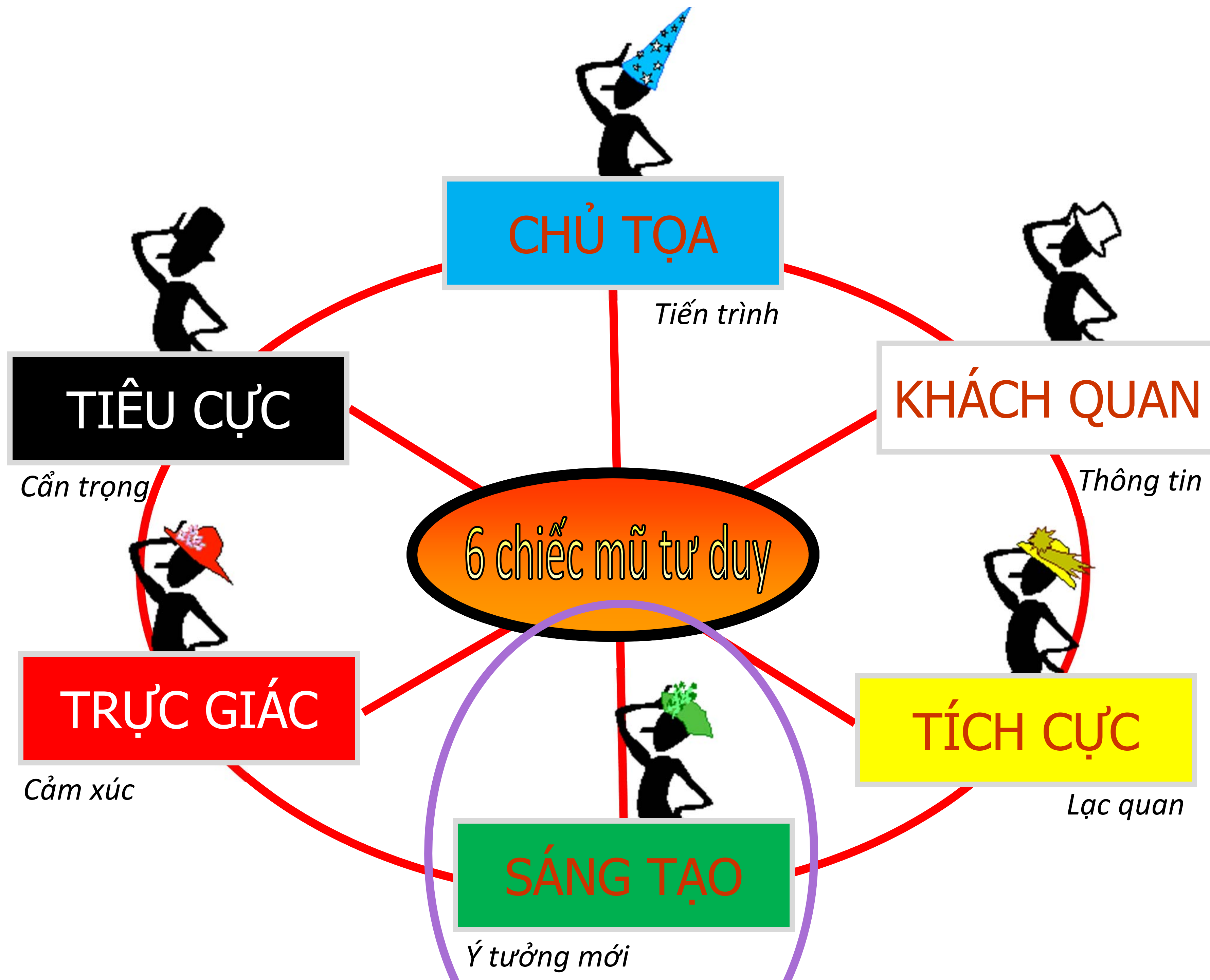
<u>Ý tưởng mới & sự khác biệt</u>

***Các câu hỏi đặt ra*:**

- Có thể làm việc này theo một cách khác không?
- Có thể tạo ra điều gì mới lạ không?
- Có những cách nào khác sáng tạo hơn không?
- Có ý tưởng mới nào khả thi?

Lối tư duy sáng tạo

CHỦ TỌA
Tiến trình
TIÊU CỰC
Cẩn trọng
KHÁCH QUAN
Thông tin
6 chiếc mũ tư duy
TRỰC GIÁC
Cảm xúc
TÍCH CỰC
Lạc quan
SÁNG TẠO
Ý tưởng mới

MŨ CHỦ TỌA

<u>Tư duy về chính cách tư duy & kiểm soát tiến trình</u>

MŨ CHỦ TỌA

<u>Tư duy về chính cách tư duy &</u>
<u>kiểm soát tiến trình</u>

- *Quyết định về cách thức tư duy để giải quyết vấn đề*
- *Đưa ra các bước tiếp theo*
- *Mời các "mũ tư duy" khác*
- *Yêu cầu tổng kết, kết luận và quyết định*

Lối tư duy tổng thể

MŨ CHỦ TỌA

<u>Tư duy về chính cách tư duy & kiểm soát tiến trình</u>

Các câu hỏi đặt ra:

- Chúng ta cần suy nghĩ những gì?
- Chúng ta hiện đang ở đâu?
- Bước tiếp theo là gì?
- Chúng ta sẽ đi đâu từ đây?

Lối tư duy tổng thể

Sáng tạo
trong cách vận dụng
các mũ để giải quyết vấn đề

- **Tập hợp các thông tin và dữ liệu**

- Tìm tòi các giải pháp sáng tạo khác nhau

- **Đánh giá các cơ hội, lợi ích và tính khả thi của từng giải pháp**

- Đánh giá điểm yếu của từng giải pháp

- **Tiếp tục xây dựng những giải pháp tiềm năng nhất có thể và lựa chọn**

- Tổng kết và đánh giá những gì đã có/đạt được đến thời điểm này

- **Đánh giá lần nữa về giải pháp đã lựa chọn**

- Xem xét cảm nhận/cảm xúc về giải pháp lựa chọn/kết quả đạt được

Các cách kết hợp khác

Đánh giá nhanh ý tưởng

Đưa ra ý tưởng

Cải thiện một ý tưởng đã có

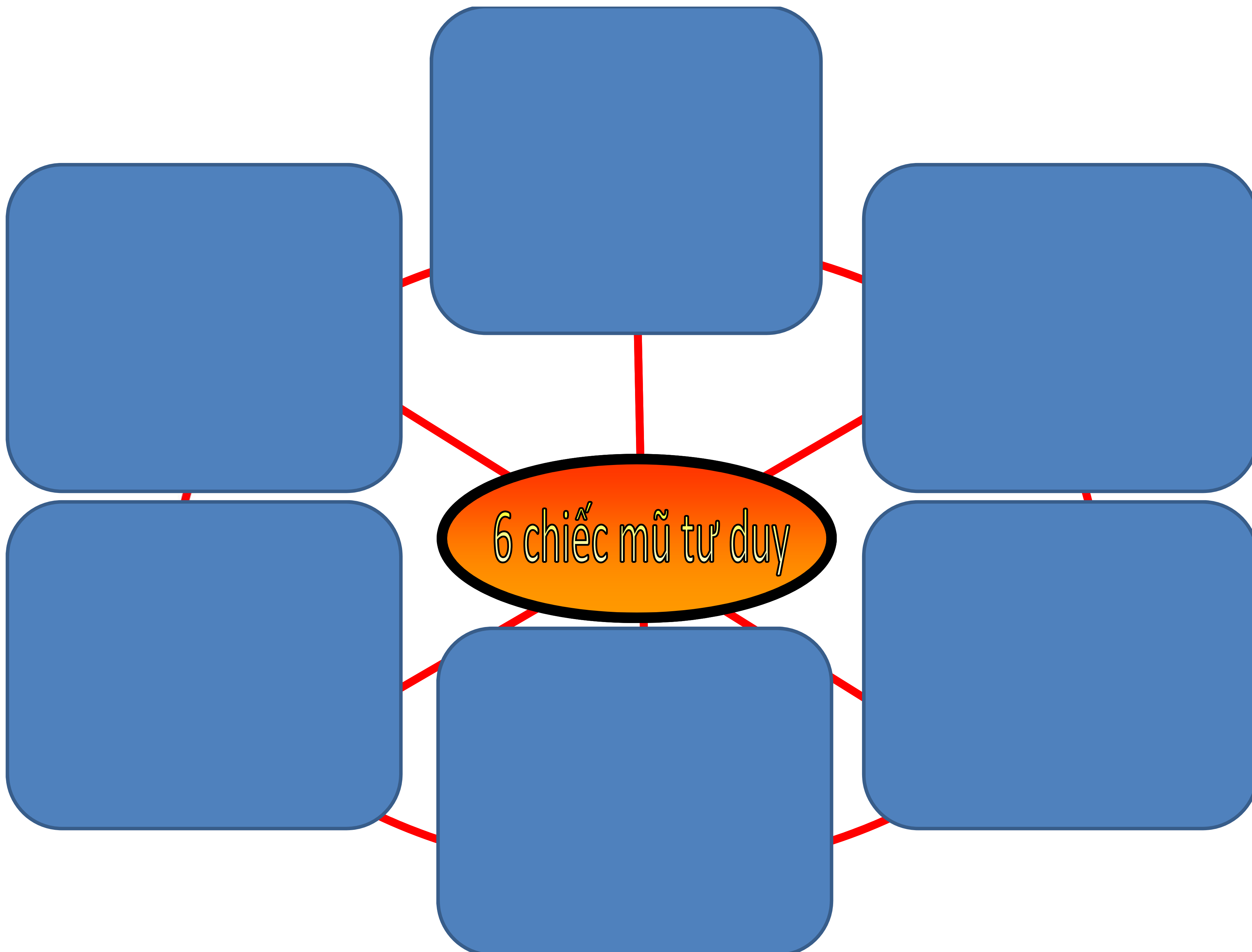
Tổng kết và gợi ý các ý tưởng mới

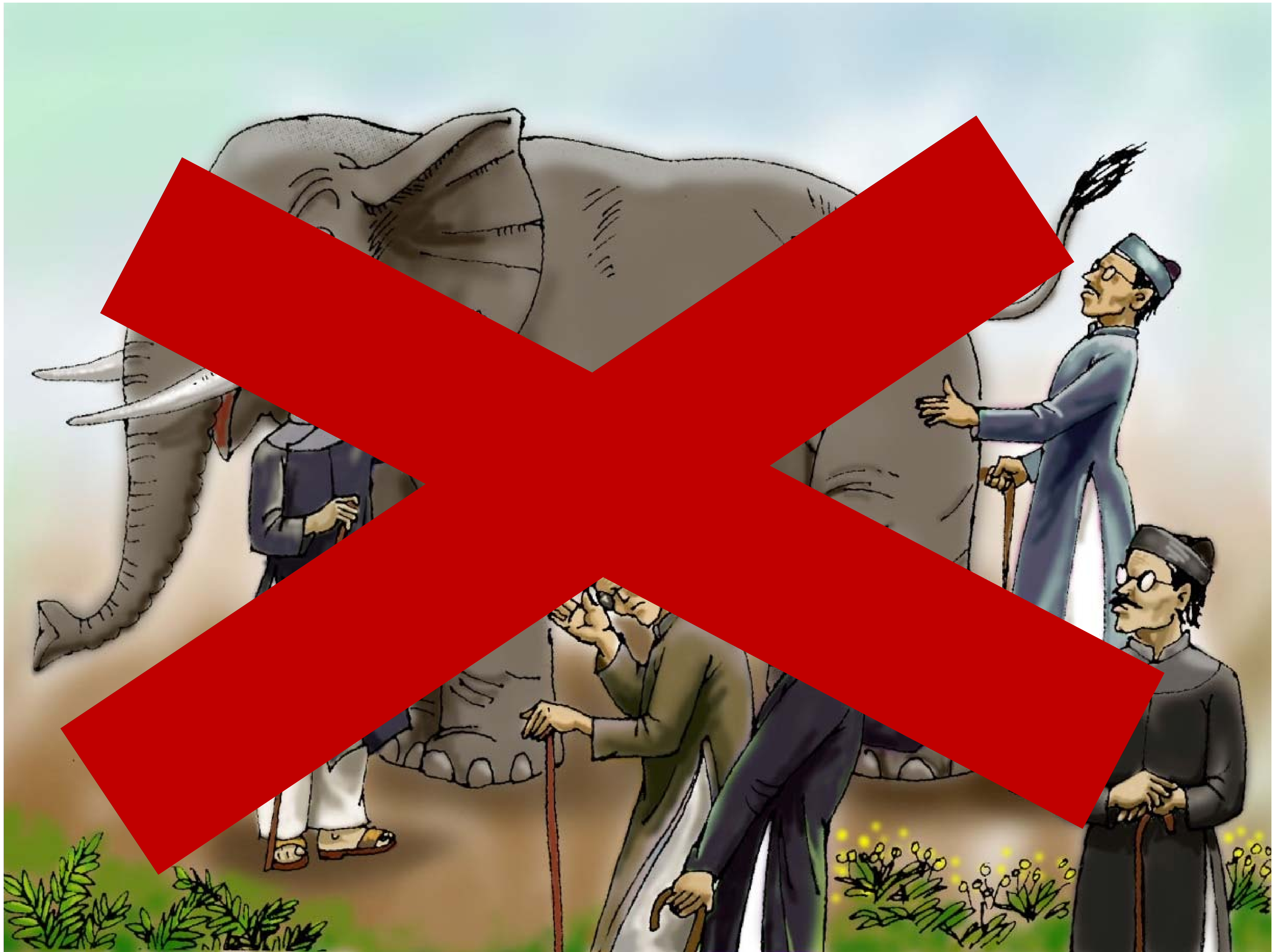

Tóm tắt

6 chiếc mũ tư duy

tập trung vào vấn đề từ
cùng một góc nhìn & **xem xét lần lượt,**
để giải quyết vấn đề **hiệu quả.**

6 chiếc mũ tư duy

Giải quyết vấn đề hiệu quả...

KỸ THUẬT 6 CHIẾC MŨ TƯ DUY:

- Không phiến diện (lần lượt thay đổi mũ)
- Tận dụng ưu thế của nhiều cách tư duy
- Loại bỏ được “CÁI TÔI”
- Tránh nhiều tranh luận
- Tiết kiệm thời gian
- Kết quả tối ưu

Thực hành
theo tình huống

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE
PEPFAR
fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Áp dụng Kỹ thuật 6 chiếc mũ tư duy

1. Chia nhóm nhỏ (2’)
2. Thảo luận trong nhóm nhỏ theo tình huống đặt ra ở ***M2.S6*** (30’)
   - *Sử dụng lần lượt các mũ tư duy*
3. Trình bày kết quả thảo luận (5’)

M2.S6 - Tình huống 1

Tại tỉnh/thành của anh/chị, việc bệnh nhân sau khi xét nghiệm dương tính với HIV thường không đăng ký vào chương trình chăm sóc và điều trị ngay mà thường đợi đến lúc sức khỏe quá yếu mới đăng ký. Thậm chí có người lúc đăng ký kiểm tra CD4 chỉ còn chưa đến 100 TB/mm3 máu, vì vậy ảnh hưởng rất nhiều đến hiệu quả điều trị cho những bệnh nhân này.

Với vai trò là cán bộ hỗ trợ kỹ thuật, anh/chị hãy tổ chức một cuộc họp cùng với các cán bộ kỹ thuật tại địa phương bàn giải pháp cải thiện tình hình này. Hãy dùng các mũ tư duy để phân tích và tìm ra giải pháp để bệnh nhân đăng ký vào phòng khám ngay khi biết kết quả xét nghiệm là dương tính.

M2.S6 - Tình huống 2

Mô hình đa bậc từ dự phòng đến chăm sóc và điều trị HIV được đánh giá là hiệu quả trong việc kiểm soát tình hình dịch HIV tại nhiều tỉnh thành. Tuy nhiên, mặc dù đã được tập huấn và có cố gắng thử ứng dụng, địa phương của anh/chị vẫn không thể xây dựng được mô hình đa bậc để triển khai. Một số lý do được xem xét như: Số liệu không đầy đủ và thống nhất, việc kết nối giữa các đơn vị chưa thông suốt…

Với vai trò là cán bộ hỗ trợ kỹ thuật, anh/chị hãy tổ chức một cuộc họp cùng với các cán bộ kỹ thuật tại địa phương bàn giải pháp cải thiện tình hình này. Hãy dùng các mũ tư duy để phân tích và tìm ra giải pháp để triển khai mô hình đa bậc kịp thời vào ngay quý sau.

Nguồn tham khảo (online)

- Edward de Bono 6 Thinking Hats. URL: http://schoolnet.gov.mt/thinkingskills/thinkingtools.htm
- Six Thinking Hats. URL: http://www.learnerslink.com/SixThinkingHats.htm
- Teacher’s Pet 2012 www.tpet.co.uk

Xin cảm ơn

